

Averz

Na líci zberateľskej euromince je zobrazená historická panoráma mesta Kežmarok, ktorú tvorí kompozícia významných architektonických dominánt mesta v popredí a masív Vysokých Tatier v pozadí. V hornej časti mincového poľa je v opise nápis SLOVENSKO a za ním letopočet 2025. V spodnej časti mincového poľa je hodnota 20 EURO, pričom medzi číselným vyjadrením a označením meny je štátny znak Slovenskej republiky.

Reverz

Na rube zberateľskej euromince je za atikou Kežmarského hradu kompozícia významných architektonických pamiatok mesta Kežmarok. V popredí je Bazilika sv. Kríža, za ňou sú meštianske domy, veža radnice a Nový evanjelický kostol. V hornej časti mincového poľa je názov mesta KEŽMAROK a v spodnej časti mincového poľa je v dvoch riadkoch nápis PAMIATKOVÁ REZERVÁCIA. Vľavo od neho je erb mesta. V pravej časti kompozície sú iniciálky autora mince Karola Lička KL. Značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, ktorú tvorí skratka MK umiestnená medzi dvoma razídlami, je v kompozícii pri veži Baziliky sv. Kríža.

Údaje o minci

Nominálna hodnota:	20 eur
Materiál:	Ag 925, Cu 75
Hmotnosť:	33,63 g
Priemer:	40 mm
Hrana:	NAJKRAJŠIE HISTORICKÉ MESTÁ
Náklad:	limitovaný, maximálne 17 000 ks v bežnom a proof vyhotovení
Autor návrhu:	Karol Ličko
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSÝSTÉM

Vydala: © Národná banka Slovenska, jún 2025

Text: Ing. arch. Ľubica Pinčíková

Foto: zbierkový fond Múzea v Kežmarku
a súkromný archív Ing. arch. Ľubice Pinčíkovej

[www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/
eurove-mince/zberatske](http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske)

www.nbs.sk

Pamiatková rezervácia Kežmarok

STRIEBORNÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Hlavné námestie a Hviezdoslavova ulica s pouličnou lampou

Historické jadro mesta Kežmarok, vrátane areálu hradu, súboru evanjelických kostolov a lýcea, gymnázia a základnej školy, bolo 11. 6. 1950 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Množstvo jedinečných pamiatok odráža bohatú históriu spojenú s významnou polohou mesta. Kežmarok je jedným zo stredovekých centier Spiša. Leží v Popradskej kotline, chránené hradbou Vysokých a Belianskych Tatier. Vzniklo na križovatke obchodných ciest smerujúcich do Poľska, Levoče a Prešova. Pôvodne pozostávalo z troch samostatných osád. V roku 1269 dostalo mestské práva od uhorského kráľa Bela IV. Už v 14. storočí bolo opevnené.

Urbanistické riešenie mesta v 15. storočí ovplyvnil požiar v roku 1404, ale aj skutočnosť, že mu kráľ Žigmund potvrdil mestské práva a udelil viaceré nové výsady. Keď v roku 1433 prišli na Spiš husiti a dostali sa až do Kežmarku, ktorý sa stal ich oporným bodom, mesto a jeho opevnenie boli poškodené. Po ich odchode sa Kežmarčania sústredili na opravu hradieb a prestavbu Baziliky sv. Kríža, položili

Bývalá katolícka škola a Bazilika sv. Kríža so zvoncou

Kostol Najsvätejšej Trojice známy ako Drevený artikulárny kostol v Kežmarku je zapísaný v zozname UNESCO

základy radnice, pričom veľkolepou stavbou sa stal nížinný hrad. Kráľ Matej Korvín udelil erbovou listinou z roku 1463 mestu erb.

Začiatkom 16. storočia sa zástavba orientovala do nových ulíc. Požiar v roku 1521 však zničil asi 340 domov a baziliku, ktoré boli následne opravené a prestavané. Toto spôsobilo neusporiadaný vzhľad Kostolného námestia, ktorý je v rozpore s kvalitami hlavných budov gotickej Baziliky sv. Kríža, renesančnej zvonice a gymnázia, neskôr rozšírených o budovu fary a školy. V polovici 17. storočia bol na Hradnom námestí postavený Kostol Navštívenia Panny Márie. Meštianske domy už vytvárali uličnú radovú zástavbu a vznikol trojuholníkový systém základných komunikácií tak, ako ho poznáme dnes.

Obdobie baroka obohatilo mestský pôdorys o viaceré stavby na predmestiach. Bol postavený drevený evanjelický artikulárny kostol a budova lýcea. V druhej polovici 18. storočia bola barokovo prestavaná radnica a postavená reduta.

V 19. storočí sa zastavali voľné plochy obopnuté hradbami, ktoré stratili svoju funkciu. Na prelome storočí bolo na okraji mesta postavených viacero školských budov v historizujúcom slohu a secesii. V roku 1892 vznikla dominanta mesta – Nový evanjelický kostol. V stvárnení mestského jadra sa odrazila prestavba fasád meštianskych domov, kamenné dláždenie ulíc a výsadba zelene.

20. storočie je poznamenané ďalšou výstavbou. Na okraji historického jadra, na mieste pôvodnej hradobnej priekopy, vznikla záhradná štvrť s rodinnou zástavbou a v mnohých častiach došlo k narušeniu historickej parcelácie výstavbou bytových a administratívnych objektov.

Nový evanjelický kostol